پرونده

ردپای سعودی در انفجارهای تروریستی بغداد

در پی کشته شدن دهها نفر در انفجارهای تروریستی بغداد، مقامات و گروه‌های مقاومت عراق، رژیم سعودی را مسئول اصلی این حملات اعلام کرده و خواهان بازخواست دولت از سعودی‌ها شدند.

پس از چند ماه آرامش نسبی بر شهرهای عراق، این کشور بار دیگر شاهد حملات تروریستی بود. به گزارش شبکه بغدادالیوم، فرماندهی عملیات بغداد روز پنج‌شنبه گزارش داد که به دنبال انفجار انتحاری که در میدان الطیران بغداد رخ داد تعدادی کشته و زخمی شدند. همچنین، منابع خبری اعلام کردند که همزمان انفجاری نیز در بازار باب‌الشرقی بغداد و در میان تجمع شهروندان عراقی رخ داده است. بر اساس اعلام وزارت بهداشت عراق، آمار قربانیان دو حادثه تروریستی در بغداد به ۳۲ کشته و ۱۱۰ مجروح رسیده است. در انفجار انتحاری دوم غیرنظامیان بیشتری جان باختند و میدان الطیران که در آن دو انفجار رخ داد غالباً در ساعتی که انفجار رخ داد، مملو از جمعیت است. خالد المحنا، سخنگوی وزارت کشور عراق درباره جزئیات دو انفجار انتحاری در میدان الطیران گفت: «اولین تروریست حامل کمربند انتحاری وانمود کرده که بیمار است و وقتی مردم در اطرافش جمع شدند، خود را منفجر کرده است». وی افزود: «دومین تروریست نیز به فاصله اندکی وقتی مردم برای انتقال زخمی‌ها جمع شدند، کمربند انتحاری خود را منفجر کرد. این انفجارها با موجی از محکومیت در سطح داخلی و خارجی مواجه شده است. هیچ فرد یا گروهی مسئولیت این دو انفجار انتحاری در بغداد را بر عهده نگرفته است.»

■ ردپای ریاض

با کشته و زخمی شدن دهها عراقی در انفجارهای تروریستی بغداد، برخی منابع از ردپای عربستان سعودی در این حملات پرده برداشتند. به گزارش پایگاه خبری المعلومه، بهاءالدین النوری، سخنگوی ائتلاف دولت قانون عراق روز پنج‌شنبه در سخنانی گفت: «اطلاعات اولیه دستگاه‌های امنیتی عراق نشان می‌دهد که مجریان عملیات تروریستی در بغداد هر دو سعودی بوده‌اند.» وی تأکید کرد: «اگر این مسئله ثابت شود که عاملان این حمله خونین سعودی بوده‌اند باید دولت عراق، مقامات عربستان سعودی را مورد بازخواست قرار دهد.» به گزارش شبکه المیادین، قیس الخزعلی، دبیر کل عصائب اهل‌الحق عراق هم به انفجارهای تروریستی بغداد واکنش نشان داد و گفت: «ردپای آل‌سعود و آل‌نهیان در دو انفجار واضح و مشهود است. باید وزیر کشور به دلیل اهمال امنیتی مورد بازخواست قرار گیرد.» کتائب حزب‌الله عراق با انتشار بیانیه‌ای نوشت: «باندهای شرارت صهیونیستی - امریکایی - سعودی با ارتکاب کشتار فجیع نسل کشی در یک بازار مملو از فقرا در شهر بغداد، شیوه‌های کثیف جنایتکارانه خود را علیه ملت عراق از سر گرفتند.» عباس العرادی، کارشناس عراقی نیز عربستان سعودی را مسئول دست داشتن در انفجارهای خونین بغداد دانست و گفت: «عربستان سعودی در سال‌های اخیر میلیاردها دلار برای ضربه زدن به امنیت عراق هزینه کرده و بعید نیست پشت پرده انفجارهای امروز قرار داشته باشد.» به گزارش شبکه المیادین، جنبش انصارالله یمن نیز در بیانیه‌ای در واکنش به انفجارهای تروریستی بغداد نوشت: «ما به شدت انفجار مجرمانه دوگانه را که در آن بازاری در بغداد هدف قرار گرفته است، محکوم می‌کنیم. انصارالله یمن اعلام کرد که انفجارهای وحشیانه روز پنج‌شنبه تأییدی بر این گفته است که دستگاه‌های اطلاعاتی امریکا بار دیگر این رویکرد و روش انفجار در عراق را از سر خواهند گرفت.» محمد عبدالسلام، سخنگوی انصارالله نیز این حادثه تلخ را محکوم کرد و در توئیتی نوشت: «ضمن محکومیت این انفجار خونین و مجرمانه در بغداد، تأکید می‌کنیم که حق ملت عزیز عراق آن است که امنیت و ثبات خود را بار دیگر به دست آورند و نیروهای اشغالگر امریکایی را از کشورشان بیرون رانند.» محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران نیز روز پنج‌شنبه در توئیتی با تأکید بر اینکه عملیات تروریستی در بغداد و اظهارات نتانیاهو هدفی جز مقابله با ایران ندارد، نوشت: «نقشه‌های فرومایه علیه ایران به شکست خواهد انجامید.»

واکنش

تظاهرات میلیونی پاکستانی‌ها علیه عادی‌سازی با صهیونیستی

جمعیت علمای اسلام در پاکستان «تظاهرات میلیونی» در حمایت از فلسطین و مخالفت با عادی‌سازی روابط با رژیم اشغالگر اسرائیل برگزار کرد.

به گزارش صدا و سیما، پایگاه اینترنتی عربی ۲۱ از برگزاری تظاهراتی میلیونی در پاکستان در مخالفت با عادی‌سازی روابط با رژیم اشغالگر اسرائیل خبر داد و نوشت: جمعیت علمای اسلام در پاکستان «تظاهرات میلیونی» در حمایت از فلسطین و مخالفت با عادی‌سازی روابط با رژیم اشغالگر اسرائیل برگزار کرد. مولانا سلیم الله الوازی، رهبر جماعت اسلامی پاکستان گفت اسرائیل در قتل عام مسلمانان در فلسطین دست دارد و به دولت فدرال پاکستان اجازه نمی‌دهیم با این رژیم رابطه برقرار کند. گفتنی است، پیش از این شایعاتی از تماس محرمانه میان مقامات پاکستانی و رژیم اشغالگر برای بررسی روند عادی‌سازی همانند امارات، بحرین، سودان و مغرب منتشر شده بود که وزارت امور خارجه پاکستان آن را تکذیب کرد. شیخ عکرمه صبری، خطیب مسجدالاقصی و اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس در این تظاهرات از طریق ویدئوکنفرانس سخنرانی کردند.

صبری موضع ملت پاکستان در قبال فلسطین را ستود و عادی‌سازی با رژیم اشغالگر را دارای آثار منفی بر آرمان فلسطین و قدس که در معرض یهودی‌سازی است عنوان کرد. هنیه هم تأکید کرد: کوتاه نیامدن از تمسک به خاک فلسطین، اصرار بر بازگشت آوارگان فلسطینی و استفاده از گزینه مقاومت در همه ابعاد از جمله راهبردهای جنبش حماس هستند. وی همچنین اعلام کرد از برگزاری تظاهرات میلیونی در پاکستان در مخالفت با عادی‌سازی روابط و به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی احساس عزت و افتخار می‌کند. هنیه، پاکستان را عمق راهبردی فلسطین، قدس، مسجدالاقصی و جهاد در فلسطین خواند.

خبر

حملات صهیونیستی به حماه به سنگ پدافند سوریه خورد

منابع رسمی سوریه گزارش دادند که پدافند هوایی ارتش این کشور حملات رژیم صهیونیستی به استان حماه را دفع کرده است.

به گزارش ایرنا، خبرگزاری رسمی سوریه (سانا) بامداد جمعه با تأیید این خبر تنها اعلام کرد که پدافند هوایی سوریه حملات دشمن اسرائیلی را دفع کرده است. پیش از این سانا، از شنیده شدن صدای چند انفجار در استان «حماه» خبر داده بود. یک منبع نظامی که خواست نامش فاش نشود به سانا گفت که حدود ساعت ۴ بامداد جمعه به وقت محلی، دشمن اسرائیلی حمله هوایی از سوی شهر «طرابلس» لبنان انجام داد و برخی نقاط در اطراف استان حماه را هدف قرار داد که پدافند هوایی ارتش موشک‌های متخاصم را رهگیری و بیشتر آنها را منهدم کرد. این رسانه به جزئیات و شمار کشته‌ها و زخمی‌های احتمالی این حمله هیچ اشاره‌ای نکرده است. این حملات ۱۰ روز پس از آن روی می‌دهد که ارتش رژیم صهیونیستی ۲۴ دی ماه سال جاری شهر دیرالزور و منطقه البوکمال [در شرق] سوریه را بار دیگر هدف حملات هوایی قرار داده بود. تجاوز رژیم صهیونیستی به سوریه چند روز پس از آن روی می‌دهد که «اسکات ریتر» عضو پیشین کمیسیون بازرسی سلاح‌های کشتار جمعی عراق هشدار داده بود که ادامه حملات اسرائیل به سوریه ممکن است موجب درگیری منطقه‌ای شود.

شبح ترامپ در کاخ سفید

دموکرات‌ها چنان نگران بازگشت مجدد ترامپ هستند که همچنان بر استیضاح او اصرار دارند

شرایطی که باعث تداوم چالش در واشنگتن دی سی شده است

گزارش یک

با وجود خروج رئیس جمهور سابق امریکا از کاخ سفید، پیامدهای تحولاتی که در دوران او رقم خورد، همچنان باقی است. دموکرات‌ها مصرانه استیضاح او را پیگیری می‌کنند. در مقابل جمهوریخواهان خواستار به تعویق افتادن این روند هستند. از طرفی با وجودی که رئیس جمهور تازه‌کار اندکی پس از تصدی قدرت، تغییراتی را ایجاد کرده است اما با توجه به واکنش‌های جهانی روشن است که انتظارات از او بسیار فراتر از امضای چند فرمان و لغو چند دستور است.

■■■

ترامپ دیگر رئیس جمهور ایالات متحده نیست. بسیاری در واشنگتن امید داشتند با روی کار آمدن جو بایدن، فضای ملتهب این روزهای امریکا روی آرامش ببیند اما تحولات چند روز گذشته نشان می‌دهد که آرزوی آنها به زودی محقق نخواهد شد. ساعات زیادی از تحلیف بایدن در کاخ سفید نگذشته بود که معترضان به تبعیض نژادی، با تجمع در برابر ساختمان کنگره در شهر دنور واقع در ایالت کلرادو، پرچم امریکا را به آتش کشیدند. این تجمع در شرایطی صورت گرفت که پلیس تقاطع‌های خیابان منتهی به ساختمان کنگره کلرادو را مسدود کرده بود اما معترضان توانستند خود را مقابل ساختمان کنگره این ایالت برسانند. معترضان در ایالت کالیفرنیا نیز در حالی که پلیس در مقابل کنگره ایالتی مستقر شده بود، با راهپیمایی در خیابان‌های شهر ساکرامنتو، شعار «اگر عدالت نباشد، صلح و آرامش نیست»، سر دادند. در حین هجوم ششم ژانویه (۱۷ دی ماه)، حامیان ترامپ به نشست مشترک کنگره، نیروهای پلیس اف‌بی‌آی توانستند دو بمب لوله‌ای را که در بیرون ساختمان کنگره جاسازی شده بود، خنثی کنند. پلیس فدرال امریکا بامداد جمعه پیشنهاد جایزه ۷۵ هزار دلاری را به افرادی ارائه کرد که اطلاعاتی را در مورد مظنونان بمب‌گذاری در شورش در ساختمان کنگره واشنگتن در اختیار پلیس قرار دهند. البته دور از انتظار نیست که سایه دوقطبی ایجاد شده در دوران ریاست جمهوری ترامپ تا مدت‌ها و یا شاید برای همیشه دست از سر امریکا برندارد. در این بین، استیضاح ترامپ محور دیگری از التهاب‌های به جا مانده در امریکاست و همچنان موضع داغ کشمکش میان جمهوریخواهان و دموکرات محسوب می‌شود. برخی تحلیلگران معتقدند استیضاح و محاکمه ترامپ در مجلس سنای امریکا از آن جهت اهمیت دارد که می‌تواند مانع از بازگشت او به قدرت شود. دموکرات‌های مجلس نمایندگان امریکا پیام داده‌اند که خواستار اجرای سریع فرآیندهای مربوط به استیضاح هستند. در مقابل، برخی از نمایندگان جمهوریخواه در روزهای گذشته گفته‌اند که پیشبرد طرح استیضاح ترامپ در مجلس سنا تفرقه‌ها را در امریکا بیشتر خواهد کرد.

■ ترامپ مجرم است

نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان امریکا روز پنج‌شنبه درخواست برخی قانونگذاران جمهوریخواه برای صرف‌نظر از پیشبرد طرح استیضاح ترامپ را رد کرد. او گفت: «واقعیت این است که رئیس جمهور ایالات متحده مرتکب جرم تحریک به شورش شد. فکر نمی‌کنم اینکه بگوییم بیایید این را فراموش کرده و پیش برویم، چندان وحدت‌آفرین باشد. وحدت اینطوری ایجاد نمی‌شود.» پلوسی تأکید کرد: «نمی‌شود به رئیس جمهور گفت در ماه‌های آخر دولت هر کاری دلت می‌خواهد انجام بده و تو به خاطر اینکه مردم فکر می‌کنند همه‌چیز باید با خوشی به پایان برسد مجوز خروج از زندان خواهی داشت.»

با این حال، میچ مک کانل، رهبر اکثریت جمهوریخواه سنای امریکا از درخواست جمهوریخواهان سنا برای به تأخیر انداختن نشست‌های استماع مربوط به استیضاح ترامپ به اواسط فوریه خبر داده است.

■ بایدن، متهم به سوء استفاده از قدرت

در جبهه جمهوریخواهان هم صداهایی در حمایت از استیضاح جو بایدن به گوش می‌خورد، شامگاه پنج‌شنبه مارجوری تیلور گرین، عضو جمهوریخواه مجلس نمایندگان طرح استیضاح بایدن را به اتهام اقدامات مفسدانه در اوکراین و سوء استفاده از قدرت برای اجازه دادن به فرزندش در گرفتن پول نقد از روسیه و چین مطرح کرده است. وی با اشاره به وجود شواهد کافی علیه بایدن در این بیانیه آورده است: «نوار رئیس جمهوری بایدن موجود است که در یک بدوبستان با دولت اوکراین تهدید می‌کند در صورت عدم پیشنهاد مناقصه، کمک خارجی یک میلیارد دلاری متوقف خواهد شد. رئیس جمهور بایدن که در کاخ سفید زندگی می‌کند تهدیدی برای امنیت ملی است و باید فوری استیضاح شود.»

■ تغییر عنوان سفیر امریکا در سرزمین‌های اشغالی

بایدن بلافاصله پس از تصدی قدرت، چندین فرمان اجرایی از جمله لغو ممنوعیت سفر اتباع برخی کشورها، با جمعیت غالب مسلمان به امریکا را امضا کرد. به این ترتیب با لغو تصمیمات ترامپ، پیوستن مجدد به توافق آب و هوایی پاریس، لغو فرایند خروج از سازمان جهانی بهداشت، محافظت‌های محیط زیستی و مبارزه هر چه بیشتر با ویروس کرونا در دستور کار قرار گرفت. جن ساکی، سخنگوی کاخ سفید روز پنج‌شنبه از تمایل امریکا برای تمدید پیمان استارت جدید به مدت پنج سال خبر داد. این اقدامی است که روسیه نیز خواهان آن است.

■ چشم امید به تغییر سیاست‌های ترامپ

پس از روی کار آمدن بایدن موجی از انتظارات در قالب موضع‌گیری‌های جهانی از وی مطرح شد. کوبا ابراز امیدواری کرده که بایدن سیاست‌های واشنگتن در برابر هاوانا را تغییر دهد. فوزی برهوم، سخنگوی جنبش حماس با توجه به مواضع جنجالی ترامپ در حمایت از صهیونیست‌ها گفت: «جو بایدن باید خط مشی تاریخی و سیاست‌های اشتباه و ظالمانه امریکا را در حق ملت فلسطین اصلاح کند که در صدر آنها تصمیمات مربوط به قدس و آوارگان فلسطینی قرار دارد. فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان در گفت‌وگو با شبکه العربیه با خوش‌بینی درباره روابط کشورش با امریکا در دوره ریاست جمهوری بایدن گفت: «این روابط عالی خواهد بود و انتصاب‌های جدید در دولت جدید امریکا بیانگر درک این دولت از پرونده‌های مشترک است.» هوا چون یینگ، سخنگوی وزارت خارجه چین روز پنج‌شنبه از بایدن خواست برای بهبود روابط بین دو کشور همکاری کنند.

گزارش ۲

قطره‌چکانی بایدن از مرداب برجام

کسانی مانند دنیس راس معتقدند که سیاست بایدن باید ترکیبی از رویکرد اوباما و ترامپ باشد

چهار سال پیش در چنین روزهایی، بحث‌ها متمرکز بر این بود که آیا دونالد ترامپ از توافق هسته‌ای با ایران خارج خواهد شد و اینکه در صورت خروج، چطور از برجام خارج می‌شود؟ حالا سه روز بعد از ورود جو بایدن به کاخ سفید، بحث‌ها حول این شکل گرفته که بایدن چطور به برجام برمی‌گردد. در واشنگتن و پایتخت‌های اروپایی دو جبهه مختلف در حال شکل‌گیری است. «کارترین اشتون»، کمیسیونر اسبق سیاست خارجی اتحادیه اروپا در یادداشتی مشترک با «چاک هاگل»، وزیر دفاع اسبق امریکا، گفته که بازگشت دو طرف به برجام باید همزمان انجام شود و دو طرف باید از گذاشتن پیش‌شرط در این خصوص خودداری کنند ولی دنیس راس، مشاور باراک اوباما خواستار رویکرد «کم مقابل کم» یا همان بازگشت قطره‌چکانی امریکا به برجام است؛ سیاستی که با واقعیت‌های روی زمین در دولت بایدن همخوانی بیشتری دارد.

■■■

«ژان ایو لودریان»، وزیر امور خارجه فرانسه که کشورش در عمل به وعده‌های خود بعد از خروج امریکا از برجام ناکام مانده یک بار دیگر نوک پیکان را به سمت ایران گرفت و دیروز از ایران خواست «فوراً» به تعهدات خود در این توافق پایبند شود. لودریان این اظهارات را در دیدار با «شیخ عبدالله بن زاید»، وزیر امور خارجه امارات ابراز کرده است. روس‌ها اما، رویکردی متفاوت دارند. آناتولی آنتونف، سفیر روسیه در امریکا گفت که امیدوار است دولت جدید امریکا به ریاست جو بایدن به وعده‌های انتخاباتی خود در وهله نخست در مورد بازگشت به برجام عمل کند: «انتظار داریم که این امر موجب از سرگیری گفت‌وگوهای سیاسی و کاهش تنش‌ها در منطقه خلیج فارس شود.» موضع‌گیری وزیر خارجه و مشاور امنیت ملی جو بایدن در هفته‌های منتهی به بیستم ژانویه (یکم بهمن) باعث شده تردیدهایی جدی درباره وعده بایدن برای بازگشت به برجام شکل بگیرد. برداشت میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در وین این است که دولت بایدن در قبال برجام رویکردی واقع‌بینانه دارد. او در صفحه توئیتر خود نوشت: «تروئیکای اروپا هنوز از «توافق برجام پلاس» حمایت می‌کنند. موضع دولت جدید امریکا در این زمینه همان طور که توسط مقامات ارشد بیان شده است، مبنی بر اینکه ابتدا اجرای کامل توافق هسته‌ای احیا شود و سپس مسائل دیگر مطرح شود، به نظر واقع‌بینانه‌تر می‌آید. »واکنش اولیانوف، به سخنان هایکو ماس، وزیر خارجه آلمان است که پیش از این در گفت‌وگو با اشپیگل گفته بود: «نوعی «برجام پلاس» نیاز است که آن نیز در راستای منافع ما باشد.»

■ چه کسی اول برمی‌گردد؟

مارک نیتز پاتریک معاون پیشین وزارت امور خارجه امریکا در صفحه توئیترش با بازنشر گزارشی از پایگاه خبری المانیتور با تیتر «اول چه کسی به توافق هسته‌ای بازمی‌گردد» نوشت: «پاسخ این است که ایران و امریکا با هم به سمت احیای برجام (توافق هسته‌ای) پیش می‌روند.» با وجود این دیدگاه خوش‌بینانه، تردیدهایی جدی در باره بازگشت سرراست دولت جدید امریکا به برجام وجود دارد. جنت یلن، وزیر خزانه‌داری دولت بایدن دیروز در اولین موضع‌گیری خود در این باره گفت که تنها در صورت پایبندی ایران به برجام، تحریم‌ها لغو می‌شوند. یلن گفت: «دولت بایدن-هریس (معاون رئیس جمهور امریکا) متعهد به اطمینان یافتن از این است که ایران اقدامات مناسبی در راستای از سرگیری پایبندی‌اش انجام دهد. ایران تنها در صورتی از لغو تحریم‌ها تحت برجام بهره‌مند خواهد شد که به محدودیت‌های هسته‌ای‌اش پایبند باشد.» یلن همچنین گفته است: «علاوه بر این، اگر تأیید صلاحیت شوم، اطمینان خواهم داد که وزارت خزانه‌داری کار مهم خود را در مبارزه با «حمایت ایران از تروریسم و ضایع کردن حقوق بشر» ادامه می‌دهد.» یلن البته توضیح بیشتری درباره تحریم‌های هسته‌ای نداده ولی سخنانش بیان‌کننده این است که واشنگتن قصد ندارد بدون پیش کشیدن شرط و شروط به برجام بازگردد. حامیان این دیدگاه معتقدند طی ۲/۵ سالی که از خروج امریکا از برجام گذشته، تحولاتی جدی اتفاق افتاده که باعث می‌شود دولت بایدن برای بازگرداندن امریکا به توافق، با چالش‌هایی جدی روبه‌رو باشد. با این حال، کاترین اشتون، کمیسیونر سیاست خارجی اروپا دیروز در مقاله‌ای مشترک با «چاک هاگل»، وزیر دفاع اسبق امریکا که پایگاه هیل آن را منتشر کرد، به مخالفت با استدلال‌هایی پرداخته‌اند که معتقدند وضعیت دنیا نسبت به سال ۲۰۱۵ (زمان حصول برجام) تغییر کرده و امریکا نمی‌تواند به توافق هسته‌ای اولیه با ایران برگردد. این دو، این استدلال‌ها را «معیوب» دانسته‌اند و خطاب به دولت «جو بایدن» نوشته‌اند جمهوری اسلامی ایران بعد از چشیدن طعم پیروزی با مقاومت در برابر اقدامات «دونالد ترامپ»، رئیس جمهور سابق امریکا تسلیم نخواهد شد و با دادن امتیازهای بیشتر در پرونده‌های موشکی و منطقه‌ای تسلیم فشارها نخواهد شد. اشتون و هاگل می‌نویسند: «دولت بایدن بعد از روی کار آمدن با این سؤال حیاتی روبه‌رو خواهد بود؛ چگونه باید نوار تنش‌ها را قطع کرد و این منطقه ناپایدار و حساس را به ثبات رساند؟ بازگشت به توافق هسته‌ای ایران، نقطه شروعی ضروری برای این کار است.»

■ «کم» مقابل «کم»

مقابل این دیدگاه، دنیس راس، مشاور باراک اوباما قرار دارد که معتقد است بایدن باید در مقابل ایران ترکیبی از سیاست‌های دولت اوباما و ترامپ را در پیش بگیرد. راس در مقاله‌ای در مؤسسه خاور نزدیک واشنگتن نوشته که دولت اوباما با این تصور تحریم‌های ایران را کاهش دارد که معتقد بود «کاهش تحریم‌ها و ادغام ایران در نظام مالی بین الملل، به ایران مشوق‌هایی اعطا می‌کند که از به خطر انداختن این مشوق‌ها اجتناب خواهد کرد.» با این حال، او می‌نویسد که این فرض اشتباه بود. او معتقد است که بایدن در بازگشت به برجام از یک طرف با مخالفت جمهوریخواهان روبه‌رو است و از طرف دیگر، «شرکای منطقه‌ای امریکا نسبت به برداشتن تحریم‌ها برای بازگشت ایران به برجام مطمئن نیستند.» او از لزوم نوعی رویکرد «کم مقابل کم» دفاع کرده و می‌نویسد: «دولت (ترامپ) در حالی که (می‌تواند) به طور عمومی تمایل به بازگشت به برجام را اعلام کند، (می‌تواند) رویکردهای دیگر از جمله توافق موقت را هم باز بگذارد.» او معتقد است که دستیابی به یک توافق کوتاه مدت مانند توافقی که ایران و امریکا قبل از برجام در ژنو به آن دست یافتند، می‌تواند همزمان که «توافق قبلی (برجام) را تقویت و گسترش می‌دهد، زمینه رسیدگی به سایر نگرانی‌ها را هم فراهم کند.» او معتقد است که از این طریق می‌توان بند غروب برجام را که در سال ۲۰۳۰ پایان می‌یابد، تمدید کرد، محدودیت‌ها در تعداد و نوع سانتریفیوژها و مقادیر اورانیوم قابل انباشت و زیرساخت‌های هسته‌ای را بیشتر ساخت.

نگاه

علی ساجد

بازی داعش در بغداد در زمین امریکا

بروز ناامنی در کشورهای غرب آسیا از جمله عراق، معلول عوامل متنوعی اعم از داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی است. بقایای حزب بعث، جریانات انحرافی مذهبی، تروریست‌های وابسته به عربستان و امارات، داعش و نیروهای ائتلاف بین‌المللی به فرماندهی امریکا از جمله بازیگران ناامن کننده عراق هستند که هر کدام بر حسب اقتضائات سیاسی، اجتماعی و تحولات منطقه‌ای و جهانی در مقاطع مختلف به ایفای نقش می‌پردازند. انفجارهای خونین پنج‌شنبه در میدان الطیران بغداد که داعش آن را به عهده گرفت و به شهادت و مجروح شدن دهها شهروند عراقی منجر شد، در نخستین روز ریاست جمهوری جو بایدن روی داده و روند تحولات نیز بیانگر احتمال استمرار چنین حوادثی در روزهای آینده است. پس از ترور شهیدان حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس به دست امریکا و با تصویب پارلمان عراق، هر چند مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر اقدام جدی برای اجرای این مصوبه انجام نداده، اما با فشار نیروهای مقاومت و افکار عمومی زمزمه‌هایی مبنی بر کاهش و خروج تدریجی آنها از عراق مطرح شده بود. با آغاز به کار جو بایدن انتظار می‌رود روند خروج نیروهای امریکایی سرعت بگیرد. اما حملات انتحاری علیه غیرنظامیان در چنین شرایطی نیروهای مقاومت با حمله به تروریست‌های امریکایی، آنان را در آستانه خروج قرار داده‌اند، این ایده را در نزد تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران عراقی تقویت خواهد کرد که عراق برای تأمین امنیت خود به‌ویژه در آستانه انتخابات زودهنگام پارلمانی به این نیروها نیاز مبرم دارد، چرا که همواره وجود امنیت، مبارزه با گروه‌های خارج از قانون و انحصار سلاح در دست دولت از الزامات و مقدمات برگزاری این انتخابات مورد تأکید جریانات سیاسی و مردم و مسئولان عراقی قرار گرفته است.

اشاره به این نکته ضروری است که پیش از این، در مقاطع و شرایط مختلف که سخن از خروج امریکایی‌ها به میان آمده است شاهد افزایش دامنه حوادث امنیتی اعم از حمله به غیرنظامیا و یا مراکز دیپلماتیک و غیره بوده‌ایم که این خود حکایت از توطئه طرح‌های مخالف محور مقاومت در ایجاد بهانه و بستر لازم جهت استمرار حضور امریکایی دارد. امریکا تاکنون توانسته توافقنامه‌های نظامی و امنیتی مختلفی را به عراق تحمیل کند. با روی کار آمدن مصطفی الکاظمی به عنوان نخست‌وزیر، واشنگتن تحرکات جدیدی برای امضای توافقنامه راهبردی دیگری در زمینه‌های امنیتی، نظامی با بغداد آغاز کرد. کاهش تعداد نیروهای نظامی و محدودسازی حضور آنان به موضوع صرفاً آموزش و پشتیبانی از جمله مفاد مهم این توافقنامه است. بروز ناامنی همانند آنچه که روز پنج‌شنبه در میدان الطیران بغداد رخ داد یا احتمالاً در روزهای آینده در مناطق مختلف به وقوع خواهد پیوست، ضمن تعویق خروج نیروهای امریکایی، زمینه را برای گنجاندن بندهای دیگری در توافقنامه راهبردی جدید فراهم نموده و بستری مناسب را برای افزایش تعداد نیروهای نظامی غیر از موارد آموزش و پشتیبانی محقق سازد. این امر همان چیزی است که امریکا برای مهار نفوذ جمهوری اسلامی ایران و تضعیف محور مقاومت در منطقه و به‌ویژه عراق به دنبال آن است.

اخبار کوتاه

■ تظاهرات صدها دانشجو در سراسر فرانسه

به دنبال بحران شیوع کرونا و پیامدهای ناشی از آن، صدها دانشجو در سراسر فرانسه در اعتراض به شرایط نامناسب زندگی خود تظاهرات کرده و خواستار بازگشایی دانشگاه‌ها شدند. به گزارش فرانس ۲۴، صدها دانشجو در اعتراض به وخامت اوضاع اقتصادی زندگی و شرایط بغرنج روحی -روانی خود در اثر پیامدهای شیوع کرونا، در چندین شهر فرانسه از جمله پاریس، استراسبورگ، لیل، تولوز و حتی رن به خیابان‌ها آمده و خواستار بازگشت به دانشگاه‌ها شدند. فرانس ۲۴ افزود: پس از چندین ماه تعطیلی کلاس‌های حضوری دانشگاه‌ها به دنبال همه‌گیری کووید ۱۹ و اقدامات مقابله با آن، بسیاری از دانشجویان از قرنطینه و انزوا به ستوه آمده و اذعان داشتند که دچار مشکلات روحی روانی شده و بیان کردند: ما خواهان حمایت‌های واقعی هستیم، دانشکده‌ها در گروه‌های کوچک با رعایت پروتکل‌های بهداشتی سختگیرانه می‌توانند بازگشایی شوند، ما احساس می‌کنیم که رها شده‌ایم.

به نوشته این رسانه فرانسوی، هفته گذشته، ژان کاستکس، نخست‌وزیر فرانسه اعلام کرد که دانشجویان سال اول دانشگاه‌ها می‌توانند از ۲۵ ژانویه (۶ بهمن)، آموزش‌های حضوری را به طور محدود از سر بگیرند. وی افزود: چنانچه بحران شیوع کرونا مهار شود، این شرایط به دانشجویان مقاطع دیگر نیز تعمیم خواهد یافت.

■ ابتلای همسر شیخ زکزاکی به کرونا در زندان

فرزند شیخ زکزاکی اعلام کرد مادرش هنوز در زندان مرکزی در شهر کادونا است و به بیمارستان منتقل نشده و خدمات درمانی دریافت نکرده است. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، به نقل از تلویزیون العالم، فرزند شیخ ابراهیم زکزاکی، دبیرکل جنبش اسلامی نیجریه از ابتلای مادرش به ویروس کرونا خبر داد. محمد ابراهیم زکزاکی اعلام کرد مادرش که در بازداشت به سر می‌برد، به کرونا مبتلا شده و حال وی وخیم است. محمد ابراهیم زکزاکی افزود: آزمایش‌های اخیر ابتلای همسر شیخ ابراهیم زکزاکی به کرونا را تأیید کرده است. همسر شیخ ابراهیم زکزاکی به سبب جنایت زاریا که در نتیجه حمله نیروهای امنیتی نیجریه به منزل شیخ زکزاکی دهها شهید و زخمی به جای گذاشت به بیماری‌های مختلفی مبتلا شده است.

■ اردوغان: ناگهان شبانه به پ.ک.ک حمله می‌کنیم

رئیس جمهور ترکیه با بیان اینکه کشورش همواره آماده همکاری با دولت عراق در اجرای عملیات نظامی علیه شبه‌نظامیان پ.ک.ک است، تهدید کرد ممکن است یک شب به صورت ناگهانی به سنجار حمله کنند. به نوشته خبرگزاری «آناتولی»، رجب طیب اردوغان، دیروز (جمعه) طی گفت‌وگوی کوتاه با رسانه‌ها بعد از نماز جمعه، گفت: «ترکیه همواره آماده اجرای عملیات‌های مشترک با عراق علیه پ.ک.ک بوده ولی ما نمی‌توانیم زمان چنین عملیات‌هایی را علناً اعلام کنیم.» وی در پاسخ به سؤالی درباره مقر شبه‌نظامیان پ.ک.ک در شهر سنجار واقع در استان نینوا (عراق) نیز گفت: «من همیشه وعده داده‌ام، ممکن است یک شب ناگهان حمله کنیم.»

■ زندان‌های سعودی مملو از شخصیت‌های ملی

محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی، شخصیت‌های ملی زیادی را تنها به دلیل دفاع از زندانیان اندیشه به زندان انداخته است.

حساب کاربری «نحو الحریه» که از حساب‌های مخالف رژیم سعودی است با انتشار فیلمی در زمینه این شخصیت‌های ملی سعودی، در صفحه خود در پایگاه اجتماعی توئیتر نوشت: زندان‌های عربستان سعودی مملو از شخصیت‌های ملی است که مواضع شرافتمندانه‌ای در پرونده حقوق بشر و زندانیان اندیشه دارند، محمد بن سلمان ولیعهد سعودی این شخصیت‌های بزرگ را ظالمانه به زندان انداخته است، زیرا ذهنیت و افکار «اره» معنای انسان و حقوق بشر را نمی‌فهمد.

در این فیلم به بخشی از سخنرانی انس المزروع استاد دانشگاه ملک سعود اشاره شده است. وی گفت: همه ما می‌دانیم که وضع حقوق بشر در کشور چگونه است! همه ما می‌دانیم عزیزه الیوسف کجاست! ایمان الفنجان، لجین الهذلول، عبدالله الحامد و سایر برادران که در تجدید فرهنگ حقوق بشر در کشور فعالیت داشتند الان کجا هستند!